

LIJST VAN VRAGEN

Vastgesteld ... 2011

De commissie voor de Rijksuitgaven en de vaste commissie voor Financiën hebben over het rapport «Zicht op overheidsstichtingen; achtergrondstudie» van de Algemene Rekenkamer (Kamerstuk 31 887, nrs. 3–4) de navolgende vragen ter beantwoording aan de regering voorgelegd.
Deze vragen, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Van Gerven

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Dezentjé Hamming-Bluemink

De griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Groen

1

Voldoet het stichtingenkader nog aan de doelstelling om meer duidelijkheid te verschaffen over afwegingen die ten grondslag kunnen liggen aan de oprichting van stichtingen? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de conclusies van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van het ontbreken van transparantie over die afwegingen? Zo nee, hoe gaat regering hier verandering in brengen?

2

Waarom is niet voor alle opgerichte stichtingen de Comptabiliteitswet 2001 gevolgd door het voornemen tot oprichting niet in een voorhangsprocedure aan de Staten-Generaal voor te leggen?

3

In hoeveel gevallen is het voornemen tot oprichting van een stichting niet in een voorhangsprocedure aan de Staten-Generaal voor gelegd?

4

Waarom ontvangt de Tweede Kamer geen informatie over ontbindingen van stichtingen?

5

Hoe gaat de regering de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer om een jaarlijks geactualiseerd overzicht van overheidsstichtingen te maken, uitvoeren?

6

Hoe kan de Tweede Kamer de controlefunctie uitoefenen als er geen up-to-date overzicht van overheidsstichtingen is?

7

Hoe is de ontwikkeling van het aantal overheidsstichtingen sedert 2008? Hoeveel van dergelijke stichtingen bestaan er op dit moment en wat is de totale financiële omvang van die stichtingen?

8

Kan de regering het totale financiële belang geven van alle bestaande stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten? Hoewel de subsidiestromen worden verantwoord onder de programmabudgetten van ministeries, welk deel van het totale financiële belang zou gemerkt kunnen worden als «apparaatsbudget»? Om hoeveel fte gaat het hierbij in totaal?

9

Waarom kreeg de Algemene Rekenkamer niet van alle 275 overheidsstichtingen gegevens en maar van 127? Wat zegt dit over de representativiteit van het onderzoek?

10

Heeft het Rijk stichtingen opgericht, mede opgericht of doen oprichten waarbij niet de procedure zoals omschreven in artikel 34 van de Comptabiliteitswet 2011 is gevolgd? Zo ja, wat was de reden hiervoor?

11

Is het wettelijk verplicht dat voor elke stichting waarbij de Staat bij de oprichting is betrokken de procedure op grond van artikel 34 Comptabiliteitswet 2001 (voorhang) te volgen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is dit dan niet altijd gebeurd?

12

Is het wenselijk dat voor elke stichting waarbij de Staat bij de oprichting is betrokken de procedure op grond van artikel 34 Comptabiliteitswet 2001 wordt gevolgd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, gaat dit dan ook voortaan altijd gebeuren?

13

Moeten ministers en in het bijzonder de minister van Financien over een compleet overzicht van overheidsstichtingen beschikken? Zo ja, waarom bestaat dat overzicht dan niet? Zo nee, acht de regering dit wel wenselijk en hoe gaat de regering die wens verder gestalte geven?

14

In hoeverre wordt het wettelijke kader voor het oprichten van overheidsstichtingen nog volledig in de praktijk gevolgd? In hoeveel gevallen is het wettelijke kader niet of niet volledig gevolgd?

15

Waarom wordt de toetsing voor het oprichten, mede oprichten of doen oprichten van stichtingen door het Rijk niet gearchiveerd? Is de regering van plan toetsing op te nemen in het toekomstige totaaloverzicht van stichtingen?

16

Waarom is niet meer terug te vinden op welke gronden een stichting is opgericht?

17

Hoe vaak komt het voor dat ambtenaren tevens lid zijn van het bestuur, directie of raad van toezicht van een stichting? Hoe wordt in die gevallen voorkomen dat er een loyaliteitsconflict ontstaat? Is er in deze gevallen nog wel sprake van een gezonde functiescheiding tussen de subsidiegever en -ontvanger? En zo ja: hoe dan? Zo nee, hoe gaat de regering hier wel voor zorgen?

18

Hoe verhoudt het feit dat ambtenaren ook lid van het bestuur, directie of raad van toezicht van een stichting zijn zich tot de wens om overheidsstichtingen op afstand van de overheid te zetten?

19

Wanneer en hoe wordt duidelijk welke stichtingen onder de kaderwet ZBO komen te vallen?

20

Uit het casusonderzoek van de Algemene Rekenkamer komt naar voren dat de ministeries zich vooral verantwoordelijk voelen voor de subsidie of de opdrachten en de daaraan verbonden voorwaarden, niet voor hoe de stichting functioneert. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt?

21

Hoe komt het dat vrijwel alle onderzochte overheidsstichtingen sedert hun oprichting wat betreft het aantal personeelsleden zijn gegroeid?

22

De Algemene Rekenkamer constateert in de achtergrondstudie dat stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten, beperkt worden onderworpen aan periodieke evaluaties met betrekking tot het bestaansrecht, het gediende publieke belang en de relatie tussen

een stichting en een ministerie. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt?

23

De Algemene Rekenkamer constateert in de achtergrondstudie dat bij de financiering van stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of heeft doen oprichten, de onderlinge afstemming tussen de ministeries te wensen overlaat waardoor extra administratieve lasten ontstaan. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt, bijvoorbeeld in het kader van het «uniform subsidiekader» dat op 1 januari 2010 in werking is getreden?

24

Uit het casusonderzoek van de Algemene Rekenkamer komt naar voren dat de inrichting van de stichtingen zeer gevarieerd is. Wat is de reden hiervan? Acht de regering het wenselijk om te sturen op een meer uniforme inrichting uit oogpunt van doelmatigheid, effectiviteit en controleerbaarheid?

25

Welke verbeteringen ziet de regering ten aanzien van een gestructureerd relatiemanagement?

26

Hoe toetst de regering op concurrentievervalsing of ongeoorloofde staatssteun wanneer een stichting die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten haar activiteiten commercialiseert of nieuwe activiteiten ontplooit terwijl er nog sprake is van een subsidierelatie?

27

Hoeveel stichtingen krijgen er subsidies en andere betalingen van een ministerie die hoger zijn dan nodig is om de kosten van de «openbare dienstverlening» te dekken? Hoe hoog is het totaal aan van dit hogere bedrag?

28

Is er, in het geval een stichting meer subsidies of andere betalingen van een ministerie ontvangt die hoger zijn dan nodig is om de kosten van de «openbare dienstverlening» te dekken, sprake van staatssteun? Zo ja, mag dat?

29

De Algemene Rekenkamer constateert in de achtergrondstudie dat van de onderzochte stichtingen de verantwoording slechts beperkt is vergezeld van een accountantsverklaring die de rechtmatige besteding van middelen afdekt. Hoe kijkt de regering aan tegen deze bevinding? Welke verbeteringen ziet de regering op dit punt? Bijvoorbeeld in een verplichtstelling van een dergelijke verklaring in de statuten van een stichting die het Rijk opricht, mede opricht of heeft doen oprichten?

30

Hoe ziet de regering het ontbreken van een dergelijk overzicht in relatie tot de Wet Openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens? (WOPT)

31

Zijn er stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten en waarvan sprake is van een subsidierelatie, waarbij de beloning van bestuur en directie boven de Balkenendenorm ligt? Zo ja, welke en wat gaat de regering hieraan doen?

32

Waarom is tot op heden nog geen totaaloverzicht van stichtingen die het Rijk heeft opgericht, mede opgericht of doen oprichten, inclusief het budgettaire beslag? Welke stappen heeft de regering ondernomen naar aanleiding van de bevindingen en handreikingen in de achtergrondstudie van de Algemene Rekenkamer om tot een actueel integraal overzicht te komen dat tevens publiek toegankelijk is?

33

Hoe ziet de regering een digitaal overzicht voor alle stichtingen zoals nu al voor de zelfstandige bestuursorganen bestaat?

34

Waarom worden door de betrokken bewindspersonen vraagtekens gesteld bij de representativiteit van de onderzoeksbevindingen van de Algemene Rekenkamer?

35

Hoe kan voor leden van het kabinet afdwingbaar worden gemaakt dat zij voortaan wel de oprichting van een stichting goed motiveren? Welke mogelijkheden heeft de minister van Financiën voor het geval leden van het kabinet dat niet doen?

36

Op wiens verzoek is het woord «aanbevelingen» vervangen door «handreikingen»? En wat is voor de praktijk van de handreikingen het verschil met aanbevelingen?

37

Heeft de minister van Financiën al overlegd met de andere ministers? Zo ja, wat is het resultaat? Zo nee, wanneer is overleg afgerond?

38

Wordt het saldo van overheidsstichtingen bij het EMU-saldo en EMU-schuld betrokken?

39

Kan er een overzicht gegeven worden van wat er de afgelopen jaren na opheffing van een stichting met het overgebleven vermogen gebeurd is? Aan wie of wat is dit ten goede gekomen?